

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ТРИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина сорок восьма

Стенограма пленарного засідання
22 серпня 2025 року

Київ 2025

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ТРИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина сорок восьма

*Стенограма пленарного засідання
22 серпня 2025 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(П'ятниця, 22 серпня 2025 року)

Частина сорок восьма

Година запитань до Уряду	...6
--------------------------	------

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
22 серпня 2025 року, 10 година 3 хвилини
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, слава Україні!

У пленарному засіданні Верховної Ради України беруть участь Прем'єр-міністр України Юлія Анатоліївна Свиріденко та члени Кабінету Міністрів України. Прошу привітати *(Оплески)*. З початочком!

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Звертаю увагу, згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Я прошу всіх присутніх неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні народні депутати, шановні члени уряду, сьогодні день народження у нашої колеги народної депутатки України Лесі Валентинівни Забуранної, фракція «Слуга народу». Давайте привітаємо її, побажаємо міцного здоров'я, наснаги, плідної роботи на благо України *(Оплески)*.

За парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні колеги, сьогодні 1276-й день героїчного спротиву України широкомасштабній військовій агресії російської федерації. Попри постійні віроломні атаки держави-окупанта український народ та його відважні воїни незламно стоять на захисті суверенітету, незалежності та територіальної цілісності нашої держави. Я прошу вшанувати хвилиною мовчання пам'ять

усіх захисників і захисниць, які поклали життя за Україну, а також мирних громадян, що стали жертвами агресії. Світла пам'ять і вічна шана!

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

З процедури? Я ще не почав процедуру, а у вас вже з процедури.

Геращенко Ірина Володимирівна – з процедури. Тільки, будь ласка, з процедури.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, шановний пане Голово. Ви знаєте, що ми завжди тільки з процедури.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, не знаю.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Ми дуже раді сьогодні вперше бачити в парламенті уряд в такому складі. Шкода, що в залі так мало народних депутатів України. Користуючись нагодою, пані Юліє, шановна пані Прем'єр-міністерко, наша фракція з подивом побачила в соцмережах...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що у вас з процедури?

ГЕРАЩЕНКО І.В. З процедури. Я вас прошу не перебивати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я хочу запитати, що з процедури?

ГЕРАЩЕНКО І.В. У нас з процедури: де Програма діяльності Кабінету Міністрів України, яка має...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас буде можливість запитати.

ГЕРАЩЕНКО І.В. ...яка має презентуватися в парламенті або повинні запрошувати і опозицію на такі презентації?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Якщо ми говоримо про європейську...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Шановні колеги, дивіться, давайте ще раз з вами домовимося. Є така річ як Регламент. Я вас дуже прошу, з процедури – це те, що на вашу думку підкорегує мою поведінку щодо ведення цього заходу, а не просто все, що душа бажає. Домовилися? Дякую.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 229 Регламенту Верховної Ради України та рішення, ухваленого Погоджувальною радою депутатських фракцій і груп, сьогодні проводиться «година запитань до Уряду». На засіданні Погоджувальної ради була визначена тематика «години запитань до Уряду». За пропозицією депутатських фракцій і груп члени Кабінету Міністрів України сьогодні відповідатимуть на запитання щодо підготовки житлово-комунального господарства до опалювального сезону 2025-2026 років в умовах дії воєнного стану.

Пропонується такий порядок проведення «години запитань до Уряду»: доповідь з визначеної теми віце-прем'єр-міністра з відновлення України – міністра розвитку громад та територій України – до 10 хвилин, а далі, як завжди, традиційно – 30/30, тобто запитання з визначеної теми до членів уряду від депутатських фракцій і груп та відповіді на них – до 30 хвилин, запитання з визначеної теми від народних депутатів та відповіді на них – до 30 хвилин (відводиться 1 хвилина на кожне усне запитання та до 2 хвилин для відповіді на нього). Усього 1 година 10 хвилин.

Перед початком «години запитань до Уряду» звертаюся до членів Кабінету Міністрів та народних депутатів України щодо необхідності врахування того, що пленарне засідання проходить у відкритому режимі. У зв'язку з цим прошу не озвучувати інформації, яка може завдати шкоди національній безпеці України, дотримуватися вимог законодавства у сфері охорони державної таємниці та обігу іншої інформації з обмеженим доступом і не допускати розголошення такої інформації.

Шановні народні депутати, на трибуну Верховної Ради України для доповіді запрошується віце-прем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад та територій України Олексій Володимирович Кулеба (*Оплески*). Будь ласка, до 10 хвилин, а далі 30/30.

КУЛЕБА О.В., віце-прем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад та територій України. Шановні пане Голово Верховної Ради України Руслане Олексійовичу, Прем'єр-міністре України Юліє Анатоліївно! Шановні народні депутати, міністри, колеги, українці! Підготовка до нового опалювального сезону почалася ще навесні, одразу після завершення минулого сезону. Протягом весни і літа були проведені ремонти, замінили обладнання, сформували резерви. Робота триває, вона системна, і сьогодні можемо зробити проміжний підсумок того, що зроблено.

Почну з житлового фонду. У планах – підготовка до зими 145 тисяч будинків. На сьогодні готово понад 103 тисячі або 71 відсоток, і це не просто загальна цифра. У понад 7 тисячах будинків відремонтовані дахи, у 16 тисячах – системи теплопостачання, у 21 тисячі – водопостачання, у 18 тисячах – електромережі. Це означає, що мільйони родин зимою будуть у стабільних умовах. Загалом на підготовку опалювального сезону вже витрачено 11,6 мільярда гривень, які спрямовувалися на фінансування комунальних

підприємств, теплокомуненерго, і це все за рахунок органів місцевого самоврядування. Нагадую, 4 відсотки ПДФО були спрямовані державою органам місцевого самоврядування з метою підтримки підприємств як теплопостачання, так і водопостачання та водовідведення. У цьому році це становить понад 8,5 мільярда гривень.

Соціальна сфера – школи, дитячі садки, лікарні. Передбачається підготовка майже 25 тисяч таких закладів. Із них вже готові 19,5 тисячі або 80 відсотків – понад 7 тисяч дитячих садків, 9 тисяч закладів освіти, близько 3 тисяч лікарень. Діти матимуть можливість навчатися в теплих класах, пацієнти – лікуватися в лікарнях, які працюватимуть безперебійно.

Далі. Важливий напрям – підготовка системи водопостачання та водовідведення. З весни до сьогодні підготовлено понад 1200 кілометрів водопровідних мереж і 200 кілометрів каналізаційних. Готові та працюють 2,5 тисячі насосних станцій водопостачання, понад 7,5 тисячі свердловин. У разі відключень електроенергії насосні станції забезпечені генераторами й паливом.

Наступний блок – теплопостачання. У країні готується до осінньо-зимового періоду понад 17,5 тисячі котелень. На поточний момент готовність становить 13 тисяч котелень, що відповідає 76 відсоткам від загальної кількості. Було замінено 238 котлів, відремонтовано понад 200 котлів та підготовлено до зими майже 13 тисяч кілометрів теплових мереж.

Також ми створюємо резерви палива для котелень, і вже є такі запаси: вугілля – 90 тисяч тонн, рідке паливо – 85 тисяч тонн, дрова – 585 тисяч кубів, пелети – 32 тисячі тонн. На складах ТЕС і ТЕЦ накопичено 2,4 мільйона тонн вугілля. Середньомісячна витрата очікується від 850 тисяч тонн в міжопалювальний період і буде збільшена на 40 відсотків в опалювальний період. Обсяг зберігання газу в підземних сховищах на сьогодні становить близько 11 мільярдів кубічних метрів.

Не можна оминати й інші галузі підготовки критичної інфраструктури. Перейдемо до наших доріг. Відремонтовано понад 7 мільйонів квадратних метрів дорожнього покриття, підготовлено майже 4 тисячі одиниць спецтехніки, заготовлено понад 660 тисяч тонн посипкових матеріалів. Це важливо не тільки для людей, а й для гуманітарних перевезень, військової логістики, для роботи «швидких» і рятувальників.

Окремо про підтримку наших міжнародних партнерів. Це стосується когенераційних установок, які стали важливою частиною підготовки до зими. Вони дозволять нам одночасно виробляти і тепло, і електроенергію, підвищать стійкість системи. Така модель підходить для децентралізації, енергія виробляється ближче до споживачів, громади будуть менш залежними від великих об'єктів, матимуть додатковий захист у випадку пошкоджень. Загальна потреба – 908 когенераційних установок. Донори підтвердили постачання 551. Загальна потужність вже підключених до мережі когенераційних

установок сягає 145 МВт. Це реальні кроки до більш гнучкої та витривалої нашої енергосистеми.

Станом на серпень рівень готовності країни до нового опалювального сезону за ключовими секторами сягає понад 70 відсотків. Завдання уряду – завершити підготовку і забезпечити людям тепло, воду і світло до початку сезону.

Шановні народні депутати, це четвертий опалювальний сезон в умовах повномасштабного вторгнення. В Україні пошкоджено або зруйновано росією майже тисячу об'єктів критичної інфраструктури і систем життєзабезпечення. Ми постійно в процесі відновлення цих об'єктів, і близько 50 відсотків нам вдалося відновити. Щодня ворог атакує дронами та ракетами наші міста та села. Особливо під загрозою наші прифронтові території, бо окрім зими, там ще постійна небезпека обстрілів і руйнування.

Минулого тижня уряд ухвалив програму підтримки прифронтових регіонів. Перший пакет охоплює 238 громад, в яких проживає понад 6 мільйонів людей. Окрема увага приділяється стабільному проходженню опалювального сезону. Кожна сім'я, яка опалює житло самостійно, отримає 19 тисяч 400 гривень на закупівлю дров, вугілля чи пелет. Виплати відбуватимуться з вересня по жовтень. Також родинам у прифронтових громадах держава щомісяця надаватиме компенсацію за спожиту електроенергію. Ця програма стартує з жовтня.

Шановні колеги, на завершення своєї доповіді хочу наголосити, що ми готуємося до всіх можливих сценаріїв розвитку подій, щоб забезпечити стале проходження опалювального сезону. Люди отримають підтримку від держави навіть в надскладних умовах. Наразі ведеться планова робота, країна входить в опалювальний сезон організовано. Ми накопичуємо наші резерви і запаси, триває підтримка, модернізація і ремонт тепломереж. Якщо буде змінена безпекова ситуація, ми розуміємо план дій і готові реагувати. Уряд працює над тим, щоб в умовах будь-яких непередбачуваних ситуацій люди отримували відповідні послуги: тепло, воду і світло.

Хочу подякувати кожному, хто щодня робить цю важку роботу: кожному комунальнику, кожному енергетику, кожному будівельнику, органам місцевого самоврядування, всім тим, хто готує наші міста і села до холодів. Дякую народним депутатам за постійну підтримку в нашій спільній роботі.

Доповідь завершив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Володимировичу.

Шановні народні депутати, прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на запитання з визначеної теми «години запитань до Уряду». Нагадую, 1 хвилина – на кожне усне запитання та 2 хвилини – для відповіді на нього. Отже, 30 хвилини на запитання від фракцій і груп.

Від групи «Партія «За майбутнє» запитання ставить Гузь Ігор Володимирович.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ГУЗЬ І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 19, Волинська область, самовисуванець). Як заступник голови профільного комітету насамперед хочу зробити зауваження вашому секретаріату. Я місяць намагався з вами зустрітися, у вас часу не знайшлося. Вважаю це ганебною позицією, пов'язаною, напевно, з тим, що призначає вас не парламент, а в якихось інших кабінетах. Ну, це так.

Тепер по суті. Було два колективних звернення до уряду з вимогою розблокувати митний пост «Ягодин» на Волині для здійснення пасажирських перевезень. Державна прикордонна служба – за, експрем'єр-міністр Шмигаль – за, Прем'єр-міністр Свиріденко – за, митниця – за, Кулеба – проти і блокує. Маємо наслідки: 50 кілометрів від Ковеля до Ягодина – територія мертва, бо немає трафіку пасажирських перевезень.

Прошу вас дати відповідь: чому так? Запитання не тільки від мене, а й від усіх депутатів Волині.

Дякую.

КУЛЕБА О.В. Дякую вам за запитання. Щодо вашого зауваження, хочу вибачитися. Мені невідомо про те, що ви намагалися зі мною зустрітися. У принципі, я 24/7, і багато народних депутатів про це знають, на зв'язку і готовий до будь-яких зустрічей, обговорень питань. Вважаю це прикрою ситуацією, ми її швидко виправимо. Пропоную одразу після засідання про це проговорити.

Тепер по суті вашого питання. У нас немає на меті блокувати будь-які пункти пропуску. Ми розуміємо, наскільки важливо це для людей, які проживають у наближених до прикордоння територіальних громадах. Більше того, ми постійно працюємо над тим, щоб розгалужувати нашу систему пропускних пунктів у таких областях, як Чернівецька, Закарпатська, Волинська тощо. У нас є обмеження, що можуть стосуватися виключно безпекових заходів, які можуть бути проініційовані відповідними силами оборони. Пропоную окремо провести зустріч і з'ясувати, на чиєму боці проблема. Зі свого боку хочу вас завірити, що у нас немає абсолютно ніякої позиції щодо закриття або завантаження тільки... *(Шум у залі)*.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я дуже прошу, дуже прошу всіх народних депутатів. У нас зараз «година запитань до Уряду». Не індивідуальний прийом, не запис, а «година запитань до Уряду». Сидять члени уряду, сконцентровані, вони мають відповідати на запитання того, хто взяв слово. Це стосується будь-кого.

Давайте введемо добру традицію: доступ до уряду в індивідуальному порядку до або після, під «час години запитань до Уряду» вони працюють.

Далі слово для запитання надається Цимбалюку Михайлу Михайловичу, фракція «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Прошу передати слово Олексію Кучеренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович Кучеренко. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Дякую. Фракція «Батьківщина». У мене запитання до Прем'єр-міністра.

Шановна пані Прем'єр-міністре, мабуть всі розуміють, що питання енергетичної безпеки пов'язано з ефективним державним управлінням з боку акціонера, тобто уряду України, нашими ключовими енергетичними компаніями – «Нафтогаз України», «Укренерго», «Оператор ГТС України», «Енергоатом» тощо. Хочу запитати вас: невже ви не розумієте, що в результаті ганебних корпоративних реформ на сьогодні право управляти і відповідати за стан, ситуацію в цих компаніях передано іноземним, вибачте, часто туристам, не хочу їх образити, що створює ситуацію, коли уряд не відповідає за те, що відбувається в цих компаніях? У «Нафтогазі України», «Укренерго», інших компаніях вкрай погана ситуація. Коли ви повернете ефективне державне управління в свої руки? Вас для цього призначають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, відповідь.

СВИРИДЕНКО Ю.А., *Прем'єр-міністр України*. Дякую за запитання. Олексію Юрійовичу, то в чому питання? Ми продовжуємо реформу корпоратизації. Акціонерами цих компаній є уряд, а не іноземці, як ви кажете. Ми й надалі продовжуватимемо реформу корпоративного управління. Це одна із ключових реформ на шляху до Європейського Союзу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Слуга народу» Маслов Денис Вячеславович.

МАСЛОВ Д.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ,*

політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово пані Олені Криворучкіній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олена Криворучкіна. Будь ласка.

КРИВОРУЧКІНА О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 32, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Олексію Володимировичу, хочу вам подякувати за актуалізацію важливих для кожного депутата, особливо для депутатів-мажоритарників, питань. У своїй доповіді ви сказали, що рівень готовності територій до опалювального сезону становить 71 відсоток. Зважаючи на це, викликає занепокоєння, що буде з тими 29 відсотками територій, які залишилися непідготовленими. Особливо мені хотілося б почути конкретику щодо Кривого Рогу, бо за даними депутатів-мажоритарників від Кривого Рогу є значне відхилення від планів виконання робіт з підготовки до опалювального сезону. Ви казали, що Мінрозвитку щотижнево слідкуватиме за виконанням плану підготовки до опалювального сезону.

Будь ласка, дайте конкретику: план, факт відхилення, чим зумовлено це відхилення і що робитиметься для...

КУЛЕБА О.В. Дуже дякую за запитання. Хочу дещо пояснити, що мається на увазі 70 відсотків підготовки до опалювального сезону. Це середній показник по країні, який на сьогодні є плановим. У середньому по країні ми не відстаємо від графіка, у нас є ще час – мінімум 2,5 місяця, який ми можемо витратити саме на підготовку до сталого проходження опалювального сезону. Ми вживаємо всіх заходів. Упевнений, у випадку, якщо безпекова ситуація буде така, як сьогодні, ми зможемо все реалізувати.

Стосовно міста Кривого Рогу. Дійсно, у минулому році в місті була досить складна ситуація, яка потребувала особистого втручання. Ми провели там декілька координаційних нарад. Нагадаю контекст. Одну половину міста обігріває комунальна тепломережа, яка належить безпосередньо громаді, іншу половину – акціонерне товариство «Криворізька теплоцентраль», яке належить компанії «Нафтогаз України», і саме там виникла досить серйозна проблемна ситуація – була певна кількість аварій. Минулого року ми реагували оперативно, цього року працюємо на випередження.

Щодо підготовки міста Кривого Рогу до опалювального сезону. Рівень готовності сягає 50 відсотків, що дещо нижче від середнього показника. Це пов'язано з тим, що в місті має бути проведений великий обсяг робіт саме із заміни або ремонту тепломереж, які є на балансі АТ «Криворізька теплоцентраль». Тим не менше, ми постійно контролюємо ситуацію, у нас є постійно діючий штаб, який опікується питаннями саме міста Кривого Рогу.

Хочу подякувати керівництву НАК «Нафтогаз України» за те, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Голос» Ташева Таміла Равілівна. Будь ласка.

ТАШЕВА Т.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Добрий день, шановні колеги! Шановний Олексію Володимировичу, у мене до вас запитання від наших людей, які жили на тимчасово окупованих територіях, а потім перемістилися і стали внутрішньо переміщеними особами. Надходять сигнали, що досі їм приходять платіжки за комунальні послуги. Тобто територія залишилася окупованою, люди звідти перемістилися, фактично не проживають за тими адресами, але комунальні платежі їм приходять. Що ми можемо з цим зробити? Дякую.

КУЛЕБА О.В. Дякую за запитання. Хочу зазначити, Законом України «Про житлово-комунальні послуги» передбачається, що споживач має право на неоплату вартості комунальних послуг (крім постачання теплової енергії) у разі його тимчасової відсутності в приміщенні понад 30 календарних днів, за умови документального підтвердження. У такому випадку споживач має повідомити виконавцю послуг, що не проживає у своїй домівці, підтверджуючи це довідкою про статус внутрішньо переміщеної особи, і не проживатиме протягом найближчого часу, щоб не створювався певний часовий лаг і не нараховувалися відповідні платіжки.

У нас є ще додатковий захист для внутрішньо переміщених осіб. Це постанова Кабінету Міністрів [№ 206](#), яка забороняє стягувати борги за житлово-комунальні послуги, нараховувати штрафи, припиняти надання комунальних послуг для населення у період воєнного стану на територіях, де ведуться бойові дії. Тобто питання в нас врегульовано. Можливо, є якісь локальні або точкові проблеми, готові з ними також розбиратися.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від групи «Платформа за життя та мир» Колтунович Олександр Сергійович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, пане Голово. У мене запитання до Прем'єр-міністра, яке стосується ціноутворення і тарифоутворення в рамках до початку опалювального сезону і саме в контексті газового балансу як внутрішнього, так і зовнішнього.

Про що йдеться? Черговий інфляційний звіт Національного банку, в якому він знову моделює сценарій, що в нас зростатимуть тарифи на опалення, гарячу воду і на газ. Як у даному випадку ми будемо вирівнювати цю ситуацію в контексті бюджетного періоду в графі субсидій у рамках видатків? Це перше.

І друге запитання стосується збільшення імпорту, точніше диспаритету в контексті імпорту. У цьому році в порівнянні, наприклад, з 2024 роком у нас значно збільшуються обсяги імпортованого газу, але його середня митна вартість в рази вища за вартість газу власного видобутку. Хто покриватиме цю різницю у тарифоутворенні, в тому числі в рамках початку опалювального сезону?

СВИРИДЕНКО Ю.А. Ви знаєте, що для населення у нас діє мораторій в частині тарифів. Те, що стосується газу і його закачки. Це необхідно для того, щоб був баланс. Наша задача закупити газ до початку опалювального сезону. Ми щодня рухаємося чітко відповідно до плану. Думаю, Світлана Василівна може окремо прокоментувати щодо газу.

ГРИНЧУК С.В., *міністр енергетики України.* Дякую, Юліє Анатоліївно. Дякую, шановному народному депутату за запитання. Дійсно, ситуація в нафтогазовому секторі і взагалі з нафтогазовою інфраструктурою продовжує залишатися досить складною, оскільки атаки на газотранспортну інфраструктуру продовжуються з боку росіян. Пошкодження, які були в кінці минулого року – на початку цього року, значно вплинули на ситуацію з балансом газу. Тому для нас зараз одним із пріоритетів є закачка газу як внутрішнього видобутку, так і імпортованого, бо, крім внутрішніх ресурсів, ми приймаємо допомогу і від наших міжнародних партнерів. Зокрема два тижні тому було підписано договір з Європейським банком реконструкції і розвитку про надання 500 мільйонів євро кредиту для «Нафтогазу України» для здійснення імпорту газу. На ці цілі Королівство Норвегії надало грант на суму 80 мільйонів євро. Наразі ведемо переговори з Європейським інвестиційним банком. Як сказала Юлія Анатоліївна, на підвищення тарифів для населення у нас діє мораторій. Тому будемо вишукувати кошти, в тому числі і в бюджеті «Нафтогазу України», і в державному бюджеті, щоб тариф був збалансований і необтяжливий для населення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Європейська солідарність» Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Прошу передати слово Геращенко Ірині Володимирівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Ірино Володимирівно.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні українці, ситуація в енергетиці на пряму залежить від безпекової ситуації і від мирного процесу. Тому наші запитання до pana Сергія Кислиці, бо він єдиний, хто був у складі делегації цього тижня у Вашингтоні щодо мирних переговорів. Скажіть, на якому етапі ми щодо отримання безпекових гарантій від наших партнерів? Чи наполягаємо ми на безумовному припиненні вогню, як першому етапі мирного процесу? Чому в делегації не було міністра закордонних справ Сибіги і міністра оборони, коли напроти, візаві, сиділи Держсекретар США і таке інше? Чому парламент не інформують про мирний процес?

Пане Сергію, ми з вами дуже конструктивно працювали минулу п'ятирічку в рамках мінського процесу, і парламент був проінформований в рамках мінських груп щодо цього процесу.

І звертаюся до пані Свириденко. Шановна пані Юліє, не треба розколювати парламент, суспільство. Ми закликаємо вас запрошувати опозицію...

КИСЛИЦЯ С.О., перший заступник міністра закордонних справ України. Дякую, пані Геращенко, за вашу колекцію запитань, на які я не встигну відповісти в межах того часу, що мені відведений.

Питання щодо надання комплексу гарантій безпеки було центральним у перемовинах Президента у Вашингтоні. Процес обговорення триває, він складається з двох компонентів: військового і політичного. На цю тему щодня відбуваються засідання і офлайн, і онлайн, робота продовжується.

Стосовно делегації. Передусім це були переговори президентів. Як ви знаєте, до Вашингтону прибули президенти і прем'єр-міністри інших європейських держав, які є нашими найближчими партнерами. У складі делегацій європейських президентів і прем'єр-міністрів не було ні міністрів оборони, ні міністрів закордонних справ. Напевно з того і визначався склад української делегації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую (*Шум у залі*). Будь ласка, ще час є. Якщо бажаєте, можете продовжити відповідати на запитання.

КИСЛИЦЯ С.О. Питання щодо припинення вогню також було в центрі уваги, оговорювалося у всіх форматах, у тому числі двосторонньому – між президентами двох країн і делегаціями, які були присутні, та в багатосторонньому за участі європейських лідерів, керівництва Європейського Союзу і НАТО. Це параметри наших загальних рамок перемовин.

Як ви знаєте, позиція Сполучених Штатів Америки, особисто президента Трампа, що він завершив шість конфліктів без *cease-fire* (припинення вогню). Тому він наполягає на тому, щоб мирна угода була досягнута якомога скоріше. Судячи з усього, він не вважає *cease-fire* обов'язковим елементом. Тим не менше,

це продовжує бути в рамках наших перемовин, обговорюється як у воєнному, так і політичному напрямках.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від групи «Довіра» Вельможний Сергій Анатолійович. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець).* Луганщина, депутатська група «Довіра». Неодноразово лунали заяви про підвищення тарифів на послуги з вантажних перевезень, що, на думку «Укрзалізниці», переكريє збитки компанії, про які сьогодні постійно говорять представники перевізника. Разом з тим давайте розберемося в ситуації. Із п'яти тарифних класів на послуги з перевезення вантажів, які на сьогодні існують, два класи, наприклад, перший клас (руда, вугілля, цемент) та позакласні вантажі (щебінь, пісок тощо) перевозяться за тарифами, нижчими від собівартості. Тому індексація тарифів має стосуватися насамперед цих класів, адже вартість їх перевезення має перестати бути збитковою, і тільки після цього ми можемо говорити про побудову прозорої моделі планової індексації тарифів для всіх класів.

Запитання таке: яким чином, на скільки саме і в скільки етапів планується підвищувати тарифи на залізничні послуги з вантажних перевезень?

Дякую за відповідь.

КУЛЕБА О.В. Дуже дякую за запитання. Ми можемо говорити, що на сьогодні «Укрзалізня» є одним із наших головних державних підприємств, яке забезпечує і наших людей, і нашу військову логістику відповідними послугами та ресурсами, здійснює вантажоперевезення. Важливо сказати, що навантаження, яке зараз отримує «Укрзалізня», є надзвичайним. Якщо подивимося на статистику пасажирських перевезень, особливо між Україною та Європейським Союзом, зрозуміємо, що вона збільшилася не в сотні, а в тисячі разів. Тому тут потрібно зважувати на те, що, з одного боку, в нас є необхідність допомагати нашим людям і Збройним Силам України, з іншого боку, ми розуміємо, що через активні бойові дії, які ведуться вже понад 3,5 року, у нас змінилася структура вантажоперевезень, їх географія, відповідно і кон'юнктура змінилася – підвищення цін на електроенергію, промислова інфляція, збільшення інших показників більше ніж на 100 відсотків. Усе це, безумовно, визначає необхідність працювати з тарифоутворенням на «Укрзалізниці».

Можу сказати точно, що у нас є рішення не підвищувати тарифи на пасажирські перевезення. Щодо вантажних перевезень ми проводимо постійні консультації з бізнесом, розуміємо і знаємо їх позицію, маємо балансувати свою політику з урахуванням і позиції бізнесу, і необхідності «Укрзалізниці». Вважаю, до кінця цього року, якщо ситуація не буде змінена через безпекові...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від групи «Відновлення України» Славицька Антоніна Керимівна.
Будь ласка.

СЛАВИЦЬКА А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний Олексію Володимировичу, колеги вже частково торкалися питання, яке мене цікавить, але хотілося б почути більш чітку відповідь. Скажіть, будь ласка, чи будуть стабільними тарифи на опалення, гарячу воду та електроенергію до наступної весни? Чи плануються якісь підвищення? Чи готова держава гарантувати надання субсидій тим, хто цього потребує?

Дякую.

КУЛЕБА О.В. Дякую вам за запитання. Як вже зазначила Прем'єр-міністерка, у нас на сьогодні не розглядається питання щодо підвищення тарифів. Ми маємо чітко усвідомлювати, що наше населення перебуває в надскладних умовах. Більше того людям, які проживають на прифронтових територіях, потрібна додаткова допомога. Тому на противагу питанням щодо можливого збільшення тарифів будемо робити все для того, щоб, навпаки, допомагати і стимулювати наших людей, які, я підкреслюю, залишилися жити на прифронтових територіях. Ми як держава маємо зробити все, щоб їм допомогти. Принагідно хочу подякувати народним депутатам за підтримку всіх ініціатив, які стосуються прифронтових територій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, залишилося 8 хвилин. Прошу представників фракцій і груп ще раз записатися на запитання до доповідача з визначеної теми. Після цього, нагадую, 30 хвилин – на запитання від народних депутатів.

Від фракції політичної партії «Слуга народу» народний депутат Костюх Анатолій Вячеславович. Він передає слово Тістику.

Будь ласка, Ростиславе Ярославовичу.

ТІСТИК Р.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. У мене запитання до Віктора Кириловича Ляшка, але прошу Юлію Анатоліївну і представника Міністерства фінансів звернути на це увагу. Питання стосується надважливої ініціативи щодо забезпечення дороговартісними, рідкісними ліками від генетичного захворювання – ахондроплазії та м'язової дистрофії Дюшена. Цього тижня ми внесли зміни до Державного бюджету України, сподіваючись на те, що під

кінець року, в грудні, після того, як МОЗ та виробник зможуть попрацювати над реєстрацією ліків та оцінкою медичної технології, використати ці кошти для лікування.

У мене запитання. Зараз готується проект Державного бюджету України на 2026 рік. Скажіть, яку суму ви плануєте в ньому закласти на ці дві хвороби: ахондроплазію та м'язову дистрофію Дюшена? Прошу чітко порахувати всіх дітей в Україні, які мають ці захворювання. За статистикою, на одну хворобу хворіє близько 130-150, на іншу – 300-350 дітей.

ЛЯШКО В.К., міністр охорони здоров'я України. Дякую за запитання. Шановні народні депутати, я дуже вдячний вам за те, що на цьому тижні ви підтримали зміни до бюджету, якими додали понад 3 мільярди гривень на централізовану закупівлю лікарських засобів для лікування онкологічних хвороб, орфанних захворювань. За останні чотири роки це вперше таке збільшення коштів на централізовану закупівлю ліків, що дозволить забезпечити лікуванням ще більшу кількість українців, які мають у тому числі й орфанні захворювання.

Коли говоримо про орфанні захворювання, ми повинні розуміти, що для їх лікування потрібні досить дорогі інноваційні ліки. Наприклад, вартість лікування ахондроплазії, про яку щойно казав пан Ростислав, з яким ми проводимо плідні дискусії, для 134 діток, які сьогодні стоять на обліку, становить 1,7 мільярда гривень в рік. У нас орфанних захворювань понад 200, і ми розуміємо, про які суми йдеться, коли говоримо про покриття лікування всіх орфанних захворювань. Але ми не відмовляємося лікувати, і під час воєнного стану за ініціативи Президента України в Україні був запущений неонатальний скринінг на 22 орфанні захворювання. Кожна дитинка, яка народжується в країні, здає суху краплю крові, яка досліджується на наявність орфанних захворювань. Надалі у разі виявлення цих захворювань забезпечуємо їх лікування.

Наразі йде підготовка бюджетного запиту. Міністерство фінансів довело інструктивний лист для формування проекту Державного бюджету України на 2026 рік. Ми знову закладаємо кошти, щоб максимально покрити лікування таких захворювань, і завжди показуємо додаткову потребу на лікарські засоби, в тому числі для лікування орфанних захворювань, щоб потім в дискусіях разом дійти до висновку і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від групи «Платформа за життя та мир» Мамка Григорій Миколайович. Будь ласка.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).

Шановна Прем'єр-міністре, хочу нагадати про нашу розмову на засіданні Погоджувальної ради перед вашим призначенням, голосуванням за вас і наданням вам такої високої довіри. Я просив, якщо це можливо, щоб ви на першому засіданні Кабінету Міністрів прийняли рішення про те, що важливіше, старше, вище, перше: закон чи постанова, і потім повідомили про це Верховній Раді, тому що згідно з законом народні депутати мають право виїжджати за кордон, але відповідно до постанови є обмеження. Дайте відповідь на запитання: чи проводили ви таке засідання Кабінету Міністрів, чи рахуєте це за непотрібне, бо питання й досі не вирішено?

І друге запитання. З учорашнього дня Кабінет Міністрів почало «проривати» з приводу законодавчих ініціатив, але їх суть знову полягає у створенні нових органів, нових повноважень і таке інше. Чи переходили...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що, що?

СВИРИДЕНКО Ю.А. Григорій Миколайович... А можна, якщо Григорій Миколайович питання не встиг поставити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, відводиться 1 хвилина. Ви якось відрефлексуєте на те, що встиг Григорій Миколайович запитати.

Дякую.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Григорію Миколайовичу, я не дуже зрозуміла, які ми створюємо нові органи. Ми як новий уряд працюємо місяць. За цей місяць не створено жодних нових органів. Було оголошено конкурс на зайняття посади голови Державної митної служби, розпочато реформатування АРМА і призначено керівника БЕБ. Ніяких нових органів не створюється.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від групи «Партія «За майбутнє» Скороход Анна Костянтинівна. Будь ласка.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Сергію Рудіку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Ярославович Рудик. Будь ласка.

РУДИК С.Я., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановна пані Прем'єр-міністре! Місяць

як ви очолюєте уряд України, і, я думаю, доречно поставити запитання, яке хвилює абсолютну більшість і в залі, і за його межами, про військові законопроекти. Не секрет, що вони приймаються в цьому залі протягом чотирьох років війни хаотично, несистемно і дуже часто з запізненням. Не мені вам казати, що кожен законопроект невчасно прийнятий – це життя моїх побратимів. Коли уряд підготує план прийняття військових законопроектів і зробить критичний аналіз неприйнятих за весь цей період?

Дякую.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Дякую за ваше запитання. Зараз у нас протягом тижня проводиться декілька засідань уряду, із яких щонайменше одне є тематичним. Ви знаєте, що разом з депутатами ми напрацювали і прийняли програму щодо підтримки прифронтових територій. Думаю, для всіх присутніх у залі це є одним із найкритичніших і найважливіших питань. Сьогодні буде проведено засідання уряду, присвячене питанням ветеранської політики. Безумовно, ми готуємо, бо це мають бути комплексні рішення, аналіз, про який ви кажете, щодо військових законопроектів і нормативно-правових актів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усе, час вийшов. Переходимо до запитань до членів уряду з визначеної теми від народних депутатів.

Прошу народних депутатів записатися на запитання.

Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановний пане віце-прем'єр-мініstre! У мене запитання до вас. Справді успішна реформа децентралізації. Скажіть, коли ви плануєте завершити її останній етап щодо райдержадміністрацій тощо?

І друге запитання до міністра охорони здоров'я. Пане мініstre, ми знаємо, що ви робите для профілактики сезонних захворювань. Але сьогодні громадськість турбує, що у нас відбувається з вакцинацією. Скажіть, яка взагалі ситуація в Україні стосовно сезонних захворювань? Бо в різних регіонах це і ковід, й інші види сезонного грипу.

Дякую вам.

КУЛЕБА О.В. Дякую за запитання. З вашого дозволу, я дам відповідь на перше запитання. Дуже добре пам'ятаю, що ви і минулого разу ставили мені таке саме запитання. Дякую вам за постійну увагу до децентралізації. Ця реформа дійсно є однією із ключових у нашій країні. Саме під час повномасштабного вторгнення, з 2022 року, ми побачили, що значить для нас стійкість громад, коли керівники громад на місцях можуть, вміють і розуміють, як приймати відповідні рішення.

Сьогодні в парламенті готується до другого читання законопроект [№ 13150](#). Він є в Плані *Ukraine Facility*, від прийняття якого дуже сильно залежить фінансування, в тому числі згідно з планом Європейської комісії. Тому хочу звернутися до всіх народних депутатів з проханням підтримати цей надзвичайно важливий законопроект № 13150, прийняття якого дозволить нам не лише продовжувати реформу децентралізації, а й залучити додаткові кошти з Плану *Ukraine Facility*.

Дуже дякую.

ЛЯШКО В.К. Щодо епідситуації. Ми фіксуємо зростання захворюваності на гострі респіраторні вірусні інфекції, в тому числі й на коронавірус. Але ситуація контрольована, і питання пандемічного чи епідемічного потенціалу серед тих вірусів, які циркулюють в країні, не зафіксовано. Ми бачимо і зареєстрували сьогодні циркуляцію нових субваріантів коронавірусу «*Stratus*» і «*Nimbus*». Система епіднагляду продовжує епідмоніторинг, але такий самий рівень захворюваності у нас був і минулого року в літній сезон. Тому ми готуємося до епідсезону, який, зазвичай, розпочинається в середині жовтня і триває до середини квітня. Система охорони здоров'я готова до потенційно можливого зростання захворюваності, але маємо розуміти, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Герус Андрій Михайлович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Олексію Володимировичу, з наближенням опалювального сезону все більше й більше звернень від громад, органів місцевого самоврядування з такою проблемою, як різниця в тарифах. Тому що є інфляція, витрати на житлово-комунальні послуги зростають, а тарифи на газ, тепло заморожені, бо діє мораторій. Проблема збільшується, стає масштабнішою, і потрібно знаходити якісь виходи із цієї ситуації. Скажіть, яка тут позиція міністерства, уряду загалом?

Юліє Анатоліївно, до вас також запитання. Як ми можемо рухатися у вирішенні цього питання?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

КУЛЕБА О.В. Дякую вам за дуже важливе запитання. На сьогодні структура заборгованості у нас у цілому становить 153 мільярди гривень, і навіть трохи більше. Із них 62 мільярди гривень – це підтверджена різниця в тарифах. Маємо сподівання, що за рахунок 44,5 мільярда гривень НАК «Нафтогаз України» ми можемо зменшити навантаження на ТКЕ. Наша позиція як

міністерства досить зрозуміла: ми максимально підтримуємо і є ініціаторами цього процесу. Дуже важливо сказати, що не так часто політична кон'юнктура складається таким чином, що і НАК «Нафтогаз України» також підтримує цю ідею. Наразі ведуться консультації з Міністерством фінансів, був проведений міжнародний дзвінок з Міжнародним валютним фондом, який слідує за нашими бюджетними показниками. Вдячний колегам за досить конструктивний діалог. Ми розуміємо, що на сьогодні точно маємо сфокусуватися на прифронтових регіонах, і тут наші міжнародні партнери готові нас підтримати. У цілому наше завдання дуже просте – кошти, які НАК «Нафтогаз України» готовий виділити, спрямувати на реструктуризацію боргу у розмірі 44 мільярди. Це наша стійка позиція. Прошу народних депутатів її підтримати, це важливо для наших громад, для галузі в цілому. Ми маємо розв'язати цю проблему.

Щодо іншої складової...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці Гриб Вікторії Олександрівні, позафракційна. Будь ласка.

ГРИБ В.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 105, Луганська область, політична партія «Опозиційний блок»). Олексію Володимировичу, дякую за відповідь, на продовження якої ви не мали можливості. У мене теж запитання щодо різниці в тарифах, але більш конкретне.

На сьогодні мешканці міста Лозова в дуже складному становищі. Там вже є блокування рахунків, немає можливості нормально підготуватися до опалювального сезону. А це дійсно прифронтова територія і, як ми вчора з вами говорили, зараз є хабом для переселенців.

Тому я дуже прошу вас звернути увагу саме на це місто, точково вирішити питання. Те, про що ви нам щойно розповідали, є більш системним, займає час. Прошу допомогти місту Лозовій.

Дякую.

КУЛЕБА О.В. Дякую вам за запитання. Десь два тижні тому я був на Харківщині, спілкувався з керівником громади, після цього в мене була розмова з керівником НАК «Нафтогаз України». Коли ми живемо в умовах повномасштабного вторгнення вже понад 3,5 року, маємо говорити не лише про системні речі, а й працювати з операційними завданнями. Я постійно на прямому зв'язку з керівником громади Лозової і керівником НАК «Нафтогаз України».

Наша позиція – НАК «Нафтогаз України» зараз не має права блокувати жодних рахунків, тим більше на прифронтових територіях. У нас є певні

законодавчі ініціативи, які, можливо, будуть підтримані залом, щоб унеможливити відповідні рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ростислав Ярославович Тістик, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ТІСТИК Р.Я. Прошу передати слово Роману Грищуку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Грищук. Будь ласка.

ГРИЩУК Р.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 222, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! У мене запитання до Юлії Анатоліївни. Юліє Анатоліївно, нещодавно уряд ухвалив рішення про безкоштовне харчування дітей в початковій школі по всій Україні, включаючи дев'ять прифронтових областей України. Це абсолютно правильне рішення. Незважаючи на соціальний стан, матеріальне становище родини, діти отримуватимуть гаряче харчування в школі. Але виникла ситуація, за якої діти з багатодітних сімей можуть втратити свою п'ятдесятивідсоткову знижку на харчування в дитячих садках, бо рішення щодо цього приймають органи місцевого самоврядування. На мій погляд, багатодітні родини в Україні заслужують на підтримку.

Тому я дуже прошу вас, Юліє Анатоліївно, включитися в це питання, щоб ми або зберегли п'ятдесятивідсоткову знижку, або установили, що діти з багатодітних родин в дитячих садках так само як і школярі харчуватимуться безкоштовно.

Дякую.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Дякую вам за запитання. Ми розуміємо актуальність і важливість цього питання. Ви знаєте, що з нового навчального року діти 1-11 класів, які мешкають на прифронтових територіях, і діти 1-4 класів по всій території України будуть забезпечені гарячим харчуванням. Для нас дуже важливо було прибрати колізію, що виникла юридично, на чому ви наголосили. Ми з вами говорили, що це не є повноваженням уряду, але знайдемо юридичний шлях, як зробити так, щоб харчування дітей з багатодітних сімей у державних комунальних закладах відбувалося відповідно до закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Саврасов Максим Віталійович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку

та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Добрий день! Прошу передати слово Олексію Олексійовичу Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Звертаюся до пані Прем'єр-міністра. Ви щойно приступили до обов'язків де-факто, тому знаєте, *contra spem spero* (без надії сподіваюся), що все-таки вирішуватимуться важливі для держави питання. У мене багато запитань, які не можу зараз озвучити, тому як народний депутат України хочу записатися до вас на особистий прийом відповідно до Закону «Про статус народного депутата України», але одне запитання поставлю вам зараз. Воно стосується перетину кордону чоловіками віком від 18 до 22 років.

12 серпня ви отримали відповідне доручення дозволити чоловікам віком від 18 до 22 років виїзд за кордон. Сьогодні вже 22 серпня, а відповідних змін до постанови Кабінету Міністрів і досі не внесено. Коли вони будуть внесені? Це перше.

І друге. Будь ласка, не вставляйте туди ніяких додаткових умов, зробіть можливість безумовного виїзду, як це сьогодні є для осіб віком до 18 років. Це важливо. Дайте, будь ласка, конкретні відповіді на це.

Дякую.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Олексію Олексійовичу, дякую за ваше запитання. Ми працюємо над задачею Президента знайти правильний шлях щодо надання можливості виїжджати за кордон. Дійсно, це регулюється постановою Кабінету Міністрів, не потребує змін до закону. Проте питання потребує широкого обговорення, дискусії, яку ми ведемо разом з військовими, бо є дуже багато аспектів. Ми аналізуємо кількість дітей, які виїхали з початку року, порівнюємо з попередніми періодами, шукаємо оптимальний шлях, як зреалізувати цю ініціативу (*Шум у залі*).

Олексію Олексійовичу, будь ласка, записуйтеся і приходьте на прийом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шпак Любов Олександрівна, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ШПАК Л.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 194, Черкаська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Дмитру Разумкову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Олександрович Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Міжфракційне депутатське об'єднання «Розумна політика». У мене запитання і до міністра, і до Прем'єр-міністра. Дивіться, наближається опалювальний сезон, і я хочу почути, хто нестиме персональну відповідальність за те, щоб вистачило тих субсидій, які закладені в бюджеті, на компенсацію різниці в тарифах. Тому що просто так, що це є в бюджеті, не працює, оскільки, ми бачимо, бюджет на 2025 рік, який був прийнятий, у тому числі і цим урядом, уже має «дірку» в 450 мільярдів.

Мені хотілося б зрозуміти, до кого конкретно зможуть звернутися люди, якщо не вистачить грошей у бюджеті. Хто на себе бере персональну відповідальність за те, що їх вистачить? Насамперед це питання до pana міністра, але хотів би почути і позицію Прем'єр-міністра.

Дякую.

КУЛЕБА О.В. Дуже дякую за запитання. Щодо відповідальності. Ми як вищий орган виконавчої влади безумовно несемо відповідальність за все, що відбувається. І сьогодні, коли я стою тут перед вами і доповідаю щодо підготовки до сталого проходження опалювального сезону, ми чудово розуміємо, з якими ризиками можемо зіткнутися протягом наступних місяців. Тому питання відповідальності для нас не є тим, на яке не хотілося б відповідати, навпаки, для мене особисто це четвертий опалювальний сезон під час повномасштабного вторгнення, ми готові до будь-яких викликів, і я вас можу запевнити, що реагуватимемо миттєво на будь-які проблеми, які виникатимуть.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прем'єр-міністру є що додати? Якщо ні, рухаємося далі. Немає.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Немає що додати. Ми всі несемо персональну відповідальність, кожен міністр несе відповідальність за той напрям, де формує політику. Якщо ми кажемо про субсидії, забезпечення субсидією, це напрям міністра соціальної політики. Якщо ми кажемо про відповідальність за всі процеси, безумовно, це очільник уряду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакумов Олександр Сергійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово, прошу передати слово голові Комітету з питань правової політики Денису Маслову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Денис Вячеславович Маслов, голова Комітету з питань правової політики.

МАСЛОВ Д.В. Дякую, пане Олександр, за передане слово.

Шановні колеги, у мене запитання до pana Олексія Соболева – міністра економіки, довілля та сільського господарства України. Дивіться, ми говоримо про внутрішні, зовнішні інвестиції, в тому числі можливі потенційні інвестиції в критичну інфраструктуру, енергетичний сектор, об'єкти ЖКГ. При цьому всьому існує надзвичайно важливий фактор воєнних ризиків. Суть питання: чи є у нас програма, бачення або якісь діючі плани уряду щодо страхування інвестиційних, точніше, воєнних ризиків під час планування і реалізації інвестиційних проєктів, можливо, в критичних галузях, за критичними напрямками? Акцент не на завершенні, а саме на стадії проєктування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, відповідь.

Олексію Олексійовичу, я перепрошую.

СОБОЛЕВ О.Д., міністр економіки, довілля та сільського господарства України. Дуже дякую за запитання. Так, у нас зараз...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви прямо тут записуєтеся на прийом. Олексію Олексійовичу, будь ласка, дайте колегам можливість відповісти на запитання.

СОБОЛЕВ О.Д. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

СОБОЛЕВ О.Д. Стосовно військових ризиків. У нас вже існують програми, які працюють для інвестицій. Вони напрацьовані з нашими партнерами: ЄБРР, DFC, VUSO і MIGA. Переважна більшість цих програм працює через українські страхові компанії «ІНГО», «Colonnade», «UNIQA», «ARX», «VUSO», «Універсальна», «PZU», «ТАС», які за допомогою міжнародних перестраховиків страхують військові ризики в Україні. Таких трансакцій сотні.

Водночас, ми знаємо, є велика проблема, особливо на прифронтових територіях. Тому зараз разом з парламентом напрацьовуємо механізми, щоб Кабмін дуже швидко, протягом наступного місяця, прийняв рішення щодо компенсації різниці оцих ставок, щоб люди могли страхувати ризики для інвестицій на прифронтових територіях. Там спеціальний пілотний проєкт дворівневого механізму. Також напрацьовуємо з комітетом законопроект про страхування військових ризиків. Ми його вже подали в парламент від міністерства, щоб прийняти довгострокове рішення, зробити більш глибокий страховий ринок, щоб ці страхові премії стали для українців ще дешевші. Ми його доопрацьовуємо, щоб прийняти в першому, потім в другому читаннях.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іонова Марія Миколаївна, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Михайлу Бондарю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Михайло Леонтійович. Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Пане Кулеба, запитання до вас. Наша слідча комісія на базі Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг встановила факт жахливого використання коштів на будівництво укриттів на енергетичних об'єктах. Сподіваюся, правоохоронні органи дадуть належну оцінку тому, як були використані ті кошти, винні будуть притягнуті до відповідальності.

Запитання таке. Попередній Прем'єр-міністр сказав, що будівництво тих укриттів десь заморожується, десь завершується. Яка ситуація зараз? Чи будується? Чи заморожено? Що планується? Тобто яка доля тих довгобудів?

Дякую.

КУЛЕБА О.В. Дякую за запитання. Якщо розглядати це питання в ретроспективі, нагадаю, в перший рік повномасштабного вторгнення ми захищали наші об'єкти критичної інфраструктури або енергетичні об'єкти першим рівнем захисту. Цього було достатньо на той момент, і це був досить простий, з огляду на сьогоднішні виклики, комплекс заходів, якщо ми говоримо про фізичний захист.

Коли ми заходили в наступний опалювальний сезон, зіштовхнулися зовсім з іншими викликами, відповідно нашою реакцією було створення другого рівня захисту. Це серйозні капітальні бетонні споруди, які повністю захищали елементи об'єктів критичної інфраструктури. Можу сказати, в зону відповідальності нашого міністерства і відповідної агенції з відновлення входив обсяг робіт щодо виконання другого рівня захисту. Він повністю виконаний. Ми в постійній координації з Міністерством енергетики, обласними військовими адміністраціями, органами місцевого самоврядування.

Ви бачите, наскільки сьогодні змінилися технологічні загрози, і ми маємо говорити про те, що будь-який захист об'єктів критичної інфраструктури має бути комплексний, як це і є. Основну роль тут мають відігравати засоби протиповітряної оборони, бо тільки вони можуть захистити наші міста, наші населені пункти і наші об'єкти критичної інфраструктури.

Щодо об'єктів третього рівня, будівництво яких також було розпочато. Вони на сьогодні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кисилевський Дмитро Давидович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 24, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово Федору Веніславському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федір Володимирович Веніславський. Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Дякую, Дмитре, за передане слово. У мене запитання до міністра Кулеби і Кабінету Міністрів загалом. Чи правильно я розумію, що ви як міністр, який спрямовує і координує діяльність Державної авіаційної служби України, і Кабінет Міністрів України в цілому не вбачаєте загрози національній безпеці від рішення, яке було ухвалено 24 липня цього року головою Державної авіаційної служби України, про передачу ремонтної документації на супровід ремонту вертольотів Мі-8 до арабської компанії, яка зареєстрована за межами вільних зон (*free zone*), а це означає, що вся інформація про вертольоти України, які експлуатує сектор безпеки і оборони, надходитиме до цієї компанії, бенефіціарами якої, за моєю інформацією, є громадяни росії?

І друге запитання до Прем'єр-міністра. Юліє Анатоліївно, поінформуйте, будь ласка, мене як народного депутата, скільки разів народні депутати України мають звернутися до Кабінету Міністрів України письмово, з трибуни парламенту, щоб ви ухвалили рішення? Ідеться про передачу корпусів Національному університету оборони України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юліє Анатоліївно... (*Шум у залі*). Я знаю, тому й поправляю. Будь ласка.

КУЛЕБА О.В. Дуже дякую за запитання. Хочу сказати, це рішення було прийнято без відповідного погодження, консультацій, будь-яких координацій з міністерством. На сьогодні створена відповідна комісія, яка вивчає законність цього рішення. Усі документи передані до правоохоронних органів, тут немає ніякої проблеми. Відбувається відповідна робота. Будемо робити висновки, якщо виявиться, що були певні порушення під час прийняття цього рішення.

Дякую.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Будь ласка, Іване Юрійовичу.

ГАВРИЛЮК І.Ю., *перший заступник міністра оборони України.* Стосовно передачі корпусів. Це у нас з вами дуже давня історія. З 2014 року, після початку російського вторгнення, Міністерство оборони постійно працює над тим, щоб повернути назад центральний корпус Національного університету оборони України, в якому на сьогодні розміщується відповідний суд. Але щоб здійснити такий захід, важелів, які є на сьогодні у Міністерства оборони навіть з допомогою Міністерства юстиції, не вистачає, і це не погоджується насамперед судом, який займає даний центральний корпус. Якщо у вас є можливість надати нам дієву допомогу або показати шлях вирішення даного питання, ми завжди готові до співпраці.

Я вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зінкевич Яна Вадимівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЗІНКЕВИЧ Я.В., *секретар Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Прошу передати слово Марії Іоновій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марія Миколаївна Іонова. Будь ласка.

ІОНОВА М.М. Добрий день! Питання до пані Прем'єр-міністра України. Продовжуємо запитувати про правила перетину державного кордону певними категоріями осіб. Ідеться про молодь. Тут не треба широких дискусій, треба реально внести зміни до постанови Кабінету Міністрів – поміняти дві цифри. Ми хотіли б попросити вас вирішити це оперативно.

Тепер стосовно постанови Кабінету Міністрів [№ 69](#), прийнятої 27 січня 2023 року, яка створює неправомірні заборони та перепони для жінок-депутаток місцевих рад, дискримінує не тільки депутаток місцевих рад, а й чоловіків-депутатів віком старше 60 років. Також вона обмежує депутатів з інвалідністю. Тому було дуже багато звернень щодо цього, це питання знову піднімали.

Скажіть, будь ласка, термін, коли виправлять цю ганебну норму постанови? Коли буде прийнято рішення, щоб перетин кордону відбувався у законний спосіб для депутатів місцевих рад і...

СВИРИДЕНКО Ю.А. Дякую, Маріє Миколаївно, за запитання. Я вивчу це питання і повернемося до нього. Думаю, протягом двох тижнів буде рішення. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Южаніна Ніна Петрівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. У мене запитання до пані Свириденко. Готуючи та представляючи проект Програми діяльності Кабінету Міністрів України, чи розуміли ви, що уряд насамперед має виконувати норми законів уже діючих. Дуже цікава невідповідність у запропонованому проекті законам, які ви маєте просто виконувати, зокрема у сфері електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин. Ви знаєте, що ця сфера найбільше знаходиться в тіні. З 1 січня вже повинна запуститися система, в якій мають працювати всі: виробник, імпортер, експортер, продавець, споживач. Досі нічого не розроблено. А з 1 січня 2025 року ніхто не має здійснювати діяльність без цієї системи. Ви в програмі пишете: запровадити до кінця 2026 року. Такого не може бути, ви порушуєте закон. Те саме у сфері азартних ігор.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Дякую за запитання. Михайло Альбертович прокоментує щодо «Акцизу, над яким працюють».

ФЕДОРОВ М.А., *Перший віце-прем'єр-міністр – міністр цифрової трансформації України.* Добрий день! З 1 січня ми готові запустити систему. Пропонуємо, щоб *Track & Trace* запрацював з 1 червня. Ви знаєте, що через проблему з фінансуванням з боку USAID припинилася робота, на два-три місяці була відстрочка за деякими напрямками, бо ніхто в бюджет не заложив кошти на фінансування «Акцизу», і ми шукали їх у донорів, щоб найбільшу сферу, яка знаходиться в тіні, профінансувати донорською підтримкою. Тому система буде готова до запуску з 1 січня, а з 1 червня пропонуємо запустити *Track & Trace*. Не потрібно нічого відкладати, і в такому форматі ми зможемо разом з вами зробити цю реформу.

Стосовно Державного агентства України «ПлейСіті». Наступного тижня буде оголошено тендер на електронну систему, який не могли оголосити вже п'ять років. До кінця цього року перша версія цієї системи вже працюватиме. Тобто тут також все рухається досить активно. Ми можемо окремо показати вашому комітету план, як розвивається «ПлейСіті». У неймовірні терміни вже заблокована велика кількість нелегальних казино. Ця сфера піддається дуже активному трансформуванню. Ми готові окремо на засіданні комітету показати ці всі плани, як системно показуємо по кожному із цих напрямів. Обидва питання будуть вирішені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кучеренко Олексій Юрійович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Юліє Анатоліївно, скажу дуже просто: наглядова рада НАК «Нафтогаз України» – сім осіб, із них чотири – незалежні іноземці, три – наші. Весь минулий рік керівник розповідає на всіх телеканалах, що газу достатньо, він не імпортує, все чудово. Виявляється, газу недостатньо, баланс порушений, імпортували 3 мільярди кубів газу. Кому ми маємо ставити запитання: колишньому керівнику, уряду чи наглядовій раді з іноземцями?

Наглядова рада НЕК «Укренерго» – сім осіб, із них – чотири іноземці. Три роки попередній керівник розповідав, що все чудово, він будує укриття, фінансовий стан чудовий. У результаті – технічний дефолт, мінус 37 мільярдів збитків, жодних укриттів другого рівня.

До речі, Олексію Володимировичу, зверніть увагу, укриття недобудовані. Кому ми маємо ставити запитання: уряду як акціонеру, наглядовій раді, іноземцям, чи колишньому керівнику?

СВИРИДЕНКО Ю.А. Ставити запитання треба і уряду, і наглядовій раді, і правлінню.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, і завершальне запитання. Вельможний Сергій Анатолійович, група «Довіра».

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Прошу передати слово Ларисі Білозір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лариса Миколаївна Білозір. Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець).* Шановний Олексію Володимировичу, у мене запитання щодо доріг, тому що дороги – це артерії для економіки та життя наших громад. І тут у нас є проблема. З кожним роком після повномасштабного вторгнення через зрозумілі процеси війни фінансування на побудову, ремонт доріг скорочується. На сьогодні автомобільна служба місцевих доріг має дуже мало коштів навіть на експлуатацію. А нещодавно на своє звернення до служби місцевих доріг (у нас там величезна проблема з дорогою на Руданське, яка з'єднує дві державні дороги) отримала відповідь, що немає коштів ні на ремонт, ні на постійне утримання доріг.

Я хочу звернутися і до вас, і до депутатів. Не будьте популістами. Люди потребують цих доріг, тому що це можливість дітям дістатися до школи, інколи навіть просто провести людину в останню путь, що зараз з такими дорогами складно зробити. Треба все-таки виділити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, відповідь. Хто відповідатиме?

КУЛЕБА О.В. Дуже дякую за запитання. Хочу сказати, що на сьогодні виділено 17,5 мільярда гривень – це менше 40 відсотків від необхідної суми. Звичайно, ми можемо розраховувати тільки на додаткові кошти, на нашу роботу з міжнародними організаціями. Окремо хочу сказати, що дві третини із виділених коштів ми спрямовуємо на військову логістику, евакуаційні маршрути, щоб з абсолютно зрозумілих причин саме прифронтові регіони зараз отримували максимальну допомогу.

Щодо додаткових джерел фінансування. У нас немає іншого виходу, як шукати його тільки у співпраці з міжнародними партнерами. Тому звертаюся до всіх народних депутатів, бо це наша з вами спільна робота. Нам потрібно галузь втримати, зробити все для того, щоб після нашої перемоги ми могли відновлювати дороги, а не починати їх будувати з нуля.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

З процедури? Ярослав Іванович Железняк – процедури. Питання вже завершилося, але у вас з процедури. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Пане Голово, у мене справді питання з процедури, навіть з процедури дотримання норм законів. Питання щодо Програми діяльності Кабінету Міністрів України стосується і вас, і пані Прем'єр-міністра.

Стаття 11 Закону «Про Кабінет Міністрів України» говорить, що Програма діяльності Кабінету Міністрів України має бути подана до Верховної Ради України Прем'єр-міністром у строк до одного місяця з дня формування Кабінету Міністрів. Стаття 227 Регламенту Верховної Ради говорить про те саме. Ця дата була 18 липня. Я бачив фотографії з презентації, бачив селфі, кольорові презентації, я бачив лист щодо зауважень. Я не бачив строк – до одного місяця, коли має бути зареєстрована Програма діяльності Кабінету Міністрів України, що говорить про порушення норм двох законів України.

У мене запитання: хто конкретно з уряду несе відповідальність за порушення Регламенту Верховної Ради України і Закону «Про Кабінет Міністрів України»?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярославе Івановичу, зараз питання завершено. Я просто поінформую. Надійшов лист, який був розписаний на всіх народних депутатів, у тому числі й на вас. Але це не знімає жодних питань з приводу подачі Програми діяльності Кабінету Міністрів України. Тому ми очікуємо.

Шановні колеги, «годину запитань до Уряду» завершено. Давайте подякуємо Прем'єр-міністру України та членам Кабінету Міністрів України за

участь у пленарному засіданні та наданні відповіді (*Оплески*). Дякуємо вам, колеги. З початочком, Юліє Анатоліївно!

Шановні колеги, що у вас ще з процедури?

Безугла Мар'яна Володимирівна. Будь ласка. І будемо завершувати.

БЕЗУГЛА М.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 217, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Коротко з процедури. Звертаю увагу, сьогодні знову був майже пустий зал. Зокрема опозиційні фракції, які кажуть, що уряд в повному складі має приходити і звітувати, просто не прийшли на засідання. Звертаю на це увагу всіх народних депутатів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, дякую всім за роботу. Оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність непоширення інформації щодо його початку.

Разом переможемо! Слава Україні!